

רע"פ 760/23 - שי אזולאי נגד הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד

בית המשפט העליון

רע"פ 760/23

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקש: שי אזולאי

נגד

המשיבה: הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד

בקשה למתן רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופט א' אינפלד) בעתפ"ב 7967-05-22 מיום 15.11.2022

בשם המבקש: עו"ד ורד שליו-איטח

החלטה

1. בקשה למתן רשות ערעור עלפסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופט א' אינפלד) בעתפ"ב 7967-05-22 מיום 15.11.2022. בגדרו נדחה ערעור המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום באשדוד (כבוד השופט י' ליבליין) בתו"ב 56712-06-17 מיום 10.04.2022.

הרקע לבקשה והבקשה

2. המבקש הורשע לאחר שמיעת הוכחות, בביצוע עבירות בנייה טעונות היתר ושימוש במקרקעין הטעון היתר - ללא היתר כאמור; ושימוש חורג במקרקעין ללא היתר, כמפורט בכתב האישום, ביחס לנכס שבבעלותו. כעולה מעובדות כתב האישום, המבקש השכיר את הנכס לשוכר אשר בנה סככה בשטח של כ-16 מ"ר, ללא היתר בניה; וכן השתמש שלא כדין בחנות בשטח של 23 מ"ר כמסעדה, בניגוד לייעוד לפי היתר הבניה.

3. בהכרעת דינו המפורטת, התייחס בית משפט השלום ביסודיות לשלל טענות המבקש אשר נעו בין טענות כי לא ביצע עבירה לבין טענות לגבי התנהלות פסולה של המשיבה. בקצירת האומר, יצוין, כי נידונו טענות המבקש כי הוגשו ראיות בלתי קבילות; כי לא זומן למסירת גרסה בטרם הגשת כתב האישום; כי הקמת הסככה הייתה פטורה מהיתר; וכי קמה למבקש הגנת בעלים לפי סעיף 208 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (בנוסחו קודם לתיקון 116). אשר לראיות שהוגשו, בחן בית משפט השלום את נסיבות הגשתן אחת אחת, ואף פסל ראייה אחת נוכח טענת

עמוד 1

המבקש. אשר לטענתו כי לא מסר גרסתו עובר להגשת כתב האישום - נקבע כי זומן למסירת גרסה כדיון, ולא עלה בידי המבקש להוכיח כי קיבל "פטור" מהתייצבות למסור גרסה כנטען - ולכן אין לו אלא להלין על עצמו שלא התייצב. גרסת המבקש כי הסככה פטורה מהיתר נדחתה, נוכח טענותיו הסותרות אשר לגודל הסככה; וגרסתו לתחולת הגנת הבעלים בעניינו נדחתה אף היא, שכן, המבקש לא פעל באופן ממשי להפסקת העבירות שבוצעו בשטחו. לאור כל האמור לעיל, הורשע המבקש ביום 10.04.2022 בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

4. ביום 10.04.2022, לאחר שמיעת טיעוני הצדדים לעונש, גזר בית משפט השלום את דינו של המבקש והשית עליו קנס כספי בסך של 5,000 ש"ח; והתחייבות כספית בסך של 10,000 ש"ח שלא יבצע עבירות תכנון ובניה למשך שנתיים.

5. המבקש והמשיבה ערערו על פסק דינו של בית משפט השלום, כאשר המשיבה ערערה על קולת העונש בלבד. בהמשך, במהלך הדיון בבית המשפט המחוזי, המשיבה חזרה בה מערעורה.

6. ערעור המבקש בבית משפט קמא נדחה על שני חלקיו, בפסק דינו המנומק בבחינת דָּבָר דְּבֹר עַל אֶפְנֵי. טענות המבקש בערעורו נחלקו לטענות נגד ההרשעה לגופה וטענות שמקורן בהגנה מן הצדק.

אשר לטענות שנשמעו נגד הרשעתו, נדחתה טענת המבקש להגנת בעלים מהטעם עליו עמד בית משפט השלום, והוא - כי בעלים של נכס אינו יכול לצאת ידי חובתו בכך שיפעל להכשרת הבניה והשימוש האסור ללא ניסיון להפסיק בפועל את ביצוע העבירות. כן נדחתה טענת המבקש, כי הודאתו לפני בית משפט השלום בכל הנוגע לייעוד המקרקעין והשימוש המותר בו ניתנה "בהיסח הדעת", הואיל וזו סותרת את המענה שניתן לאישום. עוד דחה בית המשפט את טענות המבקש להגנה מן הצדק, מכיוון שהמבקש לא עמד בנטל המוטל עליו להוכיח. לבסוף דחה בית המשפט את טענות המבקש לפגמים בראיות שהוגשו נגד, וקבע כי אלה אינם משפיעים על תוצאת הרשעתו בדיון.

אשר לערעור על גזר הדיון, בית משפט קמא קבע כי אין מקום להתערב בעונש שהושת על המבקש; וכי אף היה מקום להשית על המבקש עונש "חמור הרבה יותר". זאת, בשים לב לכך שהקנס שהושת עליו שווה לרווח שנצמח לו מחודש אחד של השכרת המקרקעין, כך שבסופם של דברים "העבריון יצא נשכר". בשולי הדברים בית המשפט ראה לנכון לציין את השפה המשתלחת והבוטה בה השתמשה באת-כוח המבקש כלפי נציגי המשיבה ובית המשפט. לאור כל האמור, דחה בית משפט קמא את ערעורו של המבקש.

7. המבקש לא השלים עם פסק דינו של בית משפט קמא, ומכאן הבקשה שלפניי.

8. בבקשתו, האוחזת 20 עמודים, מפרט המבקש באריכות את טענותיו, כאשר לשיטתו עניינו מעלה לא פחות מ-14 סוגיות עקרוניות. ניתן לחלק סוגיות אלו לטענות הנוגעות לאופן בחינת הראיות בהליך; להתנהלות פרוצדורלית של הצדדים בהליך; להגנה מן הצדק בשל אכיפה בדרנית; לסטיית בית משפט קמא מעיקרון התקדים המחייב; ולכך שבפועל, "עורכי הדין מנועים מלהעלות טענות כנגד רשויות המדינה חרף התנהלות שגויה". לגרסת המבקש, נוכח הפגמים השונים שנפלו בהליך - נפגעו זכויותיו ונגרם לו עיוות דין חמור, כך שאף מטעם זה ראוי לדון בבקשתו.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה, על נספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות, וזאת מבלי לבקש תשובה מאת המשיבה.

10. הלכה היא, כי בקשה למתן רשות ערעור ב'גלגול השלישי' שמורה למקרים חריגים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים או בנסיבות המקימות חשש לעיוות דין, או אי צדק חמור שנגרם

למבקש (רע"פ 1052/23 חטיב נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (07.02.2023)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות מידה אלה, ודי בכך כדי לדחות אותה.

11. חרף ניסיונו של המבקש לשוות נופך עקרוני לבקשתו, הרי שבקשתו לא מעלה כל סוגיה עקרונית. מקצת מה'סוגיות העקרוניות' עניינן בקביעות בית משפט קמא ביחס לעובדה כי המבקש בחר להעלות טענת הגנה מן הצדק בשלב מתקדם בהליך – ובתשובת המשיבה לטענה זו, בהסתמך על ראיות שלא נכללו בחומר החקירה. המבקש מציג ציטוטים מפסק דינו של בית משפט קמא כראיה לסוגיות עקרוניות אלה, שמתעוררות לטענתו אגב פסק הדין, ברם, חלק מהציטוטים לא מופיעים בפסק הדין – כך, למשל, בגדרי "הסוגיה השנייה" המופיעה בכתב הבקשה, נטען כי נכתב בפסק דינו של בית משפט קמא כי "אין המאשימה חייבת לכלול ברשימת חומר החקירה את כל ראיותיה". בסעיף בפסק הדין אליו מפנה המבקש בעניין זה, דובר בטענת המבקש להגנה מן הצדק, שעלתה בשלב מאוחר בהליך, ונקבע כי "מטבע הדברים, חומר הראיות שאמור לסתור את טענות הגנה מן הצדק לא בהכרח יהיה חלק מחומר החקירה". ודוק, מדובר בקביעה שונה מזו אליה המבקש טוען, ולא מצאתי כי זו מעלה שאלה עקרונית, בוודאי לא השאלה אליה טוען המבקש. ציטוטים נוספים המובאים בבקשה לא משקפים נאמנה את האמור בפסק הדין – כך, ביחס לטענות המבקש הנוגעות לזכותו שלא לחשוף את קו הגנתו בשלב מקדמי בהליך, נטען כי בית משפט קמא קבע כי "אסור לנאשם להעלות טענה [כך במקור – ח.כ.] הגנה מן הצדק בשלב מתקדם של המשפט". ואולם, בצדק, קבע בית משפט קמא בסעיף אליו מפנה המבקש, כי קיים "מחיר ראייתי משמעותי לכך שהנאשם אינו משיב בהירות על ההאשמה"; וכי "ככל שהטענה מועלית באיחור גדול יותר, וככל שהנאשם לא יאפשר לתביעה הזדמנות הוגנת להתמודד עם הטענה להגנה, קשה יותר יהיה לתת לטענת הנאשם משקל של ממש". הרי שאין מדובר בקביעה אותה ביקש המבקש לייחס לפסק הדין, ודי בכך כדי לדחות טענות אלו.

12. אשר ל'סוגיות העקרוניות' שעניינן בטענות פרוצדורליות יובהר – כי אין בין אלה שאלה עקרונית המצריכה ברור, אלא שמדובר בטענות פרטניות הנוגעות לעניינו של המבקש. כך גם בעניין טענות המבקש לגבי אי-אילו שגיאות שנפלו בפסק דינו של בית משפט קמא, נוכח "התעלמותו" מטענות שונות ומפגמים נטענים בפסק דינו של בית משפט השלום – גם טענות אלה לא מעלות כל שאלה עקרונית החורגת מעניינו של המבקש. אשר ל'סוגיה העקרונית' לפיה בית משפט קמא חרג מעיקרון התקדים המחייב – הרי שזו נטענה בעלמא, וללא כל הפניה או תימוכין.

13. לא זו אף זו, לא מצאתי כי נגרם למבקש עיוות דין בנסיבות העניין. טענותיו של המבקש נשמעו על-ידי בית המשפט קמא, נבחנו על-ידו, וקוים בהן דיון מעמיק במסגרת פסק הדין. בית משפט קמא אף לא נמנע מלהצביע על הקשיים שעולים מפסק דינו של בית משפט השלום. אולם, בסופם של דברים, נקבע כי המבקש הורשע בדין בהתבסס על הודאתו בדבר מודעותו ליעוד המקרקעין, ובכך שלא הרים את הנטל המוטל עליו לשכנע כי פעל למנוע את המשך ביצוע העבירות במקרקעין. המבקש אף לא הצליח לבסס טענתו להגנה מן הצדק, והשאיר טענותיו אשר לכך בעלמא. מקובלת עליי עמדת בית משפט קמא לפיה מדובר בתיק "פשוט ורגיל, אשר בו התסבוכות נוצרו בעיקר בשל התנהלות ההגנה". אשר על כן, גם נוכח זאת לא מצאתי להיעתר לבקשה.

14. לבסוף ראיתי מקום להעיר, בנוגע ל'סוגיה העקרונית', לפיה הערותיו של בית משפט קמא מעידות על העדפה פסולה של המשיבה וניסיון למנוע ממנו להביע ביקורת על המשיבה ועל בית משפט השלום, כי, מוטב היה אילו טענה זו לא הייתה מועלית. זאת, בשים לב לאופן בו בחרה באת-כוח המבקש להתנהל בהליך קמא. בנסיבות אלה, הערותיו של בית משפט קמא בדין יסודן; ואין בהן כדי לרמוז, ולו במעט, על העדפת צד זה או אחר בהליך.

15. הבקשה נדחת אפוא.

ניתנה היום, ל' בשבט התשפ"ג (21.2.2023).

שׁוֹפֵט
